

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem Kolozsvár
1.2 Kar	Római Katolikus Teológia Kar
1.3 Intézet	Pasztorális Teológia Intézet
1.4 Szakterület	Római Katolikus Teológia
1.5 Képzési szint	Mesterképzés
1.6 Szak / Képesítés	Alkalmazott pasztorális teológia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Casuistica moralis						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Orbán Szabolcs, egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Orbán Szabolcs, egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	2021/22	2.5 Félév	I.	2.6. Értékelés módja	vizsga	2.7 Tantárgy típusa	alap

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszám)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium	2
3.4 Tantervben szereplő összórászám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					22
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					25
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portofóliók, referátumok, esszék kidolgozása					35
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					8
Vizsgák					4
Más tevékenységek: szemináriumi dolgozatok, és egyéb dolgozatok megírásában konzultálás					
3.7 Egyéni munka össz-órászám	94				
3.8 A félév össz-órászám	150				
3.9 Kreditszám	4				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> • alapvető erkölcssteológia
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> • nincs

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • tábla, laptop, projektor
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • térkép, laptop, projektor

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • A Casuistica moralis című tantárgy az erkölccsel kapcsolatos sajátos témák személyes és közösségi vonatkozásainak tárgyalását tűzi ki célul, különösen is figyelmet szentelve olyan kérdéseknek, amelyek erkölcsi szempontból problémásak lehetnek és megoldásra szorulnak. • Ezért a kurzus első részében a kiengesztelődés szentsége kerül tárgyalásra (annak történelmi alakulása, fejlődése, jelenlegi teológiai megközelítése). Ez, az elsajátított ismereteken túl ahhoz is segítség szeretne lenni, hogy hallgatók tudatosabban éljenek e „gyógyító” szentséggel. A félév második részét a kazuisztika módszerének szentelve, olyan kompetenciák elsajátítását, gyakorlását tűzzük ki célul, amelyek bizonyos erkölcsi dilemmahelyzetek feloldásához nyújthatnak segítséget: a módszer elméleti tanulmányozásán túl, az élet különböző területeivel kapcsolatos konkrét kérdések megtárgyalására is sort kerítünk • A félév elvégzésével a diákok olyan ismereteket tudnak elsajátítani, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy a mai társadalom különböző kérdései között el tudjanak igazodni, illetve olyan alapvető ismereteket szerezzenek, amelyek lehetővé teszik az előadás folyamán nem tárgyalt más hasonló jellegű problémáknak a keresztény tanítás fényében történő értelmezését, megoldását.
Transzverzális kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • alapvető erkölccsteológiai ismeretek • biológiai, társadalomtudományi stb. alapismeretek

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> • Az erkölcsi dilemmahelyzetek feloldására és megoldására való felkészülés: úgy egyéni szinten (különösképpen a kiengesztelődés szentségében), mint általánosan (kazuisztika módszerének elsajátítása, erkölcsi dilemmahelyzetekre való alkalmazása)
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> • Olyan ismeretek átadása és elmélyítése, amely segítséget nyújthat az erkölcsi problémák megoldásába

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
Bevezetés – a kiengesztelődés szentségének megnevezései	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i>
A bűnbánattartás gyakorlatának történelmi fejlődése	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i>
A kiengesztelődés szentsége – előzetes fogalmak	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i>

A kiengesztelődés szentségének dimenziói	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i>
A kiengesztelődés szentségének részei	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i>
A gyóntató feladata/szerepe a kiengesztelődés szentségében – gyónási titok kérdése	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i>
A kazuisztika módszerének történelmi áttekintése	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i> RAE, S. B., <i>Erkölcsei döntések: bevezetés az etikába</i> JONSEN, A. R. - TOULMIN, S. - TOULMIN, S. E., <i>The Abuse of Casuistry</i>
A kazuisztikában rejlő lehetőségek újra felfedezése az erkölcsi problémák értékelésében	előadás, magyarázat	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i> RAE, S. B., <i>Erkölcsei döntések: bevezetés az etikába</i> JONSEN, A. R. - TOULMIN, S. - TOULMIN, S. E., <i>The Abuse of Casuistry</i>
Sajátos erkölcsi témák kazuisztikus megközelítése I.	előadás, magyarázat, közös megbeszélés	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i> RAE, S. B., <i>Erkölcsei döntések: bevezetés az etikába</i> JAKAB, G. - ANDRÁS, L., «Erkölcsei esettanulmányok»
Sajátos erkölcsi témák kazuisztikus megközelítése II.	előadás, magyarázat, közös megbeszélés	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i> RAE, S. B., <i>Erkölcsei döntések: bevezetés az etikába</i> JAKAB, G. - ANDRÁS, L., «Erkölcsei esettanulmányok»
Sajátos erkölcsi témák kazuisztikus megközelítése III.	előadás, magyarázat, közös megbeszélés	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i> RAE, S. B., <i>Erkölcsei döntések: bevezetés az etikába</i> JAKAB, G. - ANDRÁS, L., «Erkölcsei esettanulmányok»
Sajátos erkölcsi témák kazuisztikus megközelítése IV.	előadás, magyarázat, közös megbeszélés	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet,</i> JAKAB, G. - ANDRÁS, L., «Erkölcsei esettanulmányok» RAE, S. B., <i>Erkölcsei döntések: bevezetés az</i>

		<i>etikába</i>
Sajátos erkölcsi témák kazuisztikus megközelítése V.	előadás, magyarázat, közös megbeszélés	ORBÁN Sz., <i>Casuistica moralis jegyzet</i> , JAKAB, G. - ANDRÁS, L., «Erkölcsi esettanulmányok» RAE, S. B., <i>Erkölcsi döntések: bevezetés az etikába</i>
Ismétlés. A 2. felmérő megírása		összefoglalás
Könyvészet <ul style="list-style-type: none"> • ORBÁN Szabolcs, <i>Casuistica moralis</i>, nyomtatott jegyzet vagy PowerPoint-os fájl • JONSEN, A. R. - TOULMIN, S. - TOULMIN, S. E., <i>The Abuse of Casuistry: A History of Moral Reasoning</i>, University of California Press 1988. • RAE, S. B., <i>Erkölcsi döntések: bevezetés az etikába</i>, Harmat, Budapest 2015. • JAKAB, G. - ANDRÁS, L., «Erkölcsi esettanulmányok», in http://www.kka.hu/_soros/kiadvany.nsf/538d96804d640588852566f2006f1ed7/6bb9e245a0ae21c4c1256ec90030b932?OpenDocument [11-10-2017]. 		
8.2 Szeminárium	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
<p>Az alábbi témakörökben egy dolgozat összeállítása, szemináriumi alkalommal való bemutatása, ill. megbeszélésének levezetése.</p> <p>Témakörök:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kiengesztelődés szentségével kapcsolatos egy egyházi megnyilatkozás ismertetése - más szakterületeken (szociális munka, pedagógia, jog, gazdaság stb.) elkészített „esettanulmány” ismertetése – mint a kazuisztika módszerének ottani alkalmazása 	<p>egyéni/kiscsoportos munka; vetített bemutatóval társított interaktív bemutató;</p>	
Könyvészet <ul style="list-style-type: none"> • Egyházi megnyilatkozások: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ordo Paenitentiae – 1974 2. Codex Iuris Canonici - 1983 3. Reconciliatio et poenitentia, II. János Pál pápa apostoli buzdítása a kiengesztelődésről és bűnbánatról, 1984 december 2. 4. Misericordia Dei - 2002 5. Ferenc pápa a kiengesztelődés szentségéről • BARA, Z., «La dimensione ecclesiologicala nel rito della penitenza», <i>Studia Universitatis Babeş-Bolyai, Theologia Catholica Latina</i> 2005 (2005), 43–55. • BUSCA, M., «Un proceso di riforma penitenziale ancora aperto», <i>La Scuola Cattolica</i> 136 (2008), 178–209. • CASPANI, P., «Le forme celebrative della penitenza prima del Vaticano II», in M. NARDELLO (ed.), <i>La riconciliazione e il suo Sacramento</i>, Associazione Teologica Italiana, Roma 2015, 143–160. • COLLO, CARLO, «Annotazioni sulla storia della prassi penitenziale. Una lettura atualizzante», in <i>Confessione addio?: crisi della penitenza e celebrazione comunitaria</i>, La meridiana, Molfetta (BA) 2005, 41–60. • FUENTES, M. A., <i>Rivestitevi di sentimenti di misericordia (Col 3,12)</i>, EDIVI, Segni (RM) 2014. • HOLLÓ, L., «Gyón(j)unk-e még a 21. században is?», in http://szepi.hu/irodalom/kedvenc/kc_055.html#t14 [11-10-2017]. • KUMINETZ, G., <i>A kiengesztelődés szentségei: A gyónás és a betegek kenete</i>, Szent István Társulat, Budapest 2008, in http://szitkonyvek.hu/termek/744 [27-2-2018]. 		

- LÁSZLÓ, H., *Isten csodálatos üdvösségedpedagógiája: alapvető erkölcssteológia: egyetemi jegyzet*, Kolozsvári Egyetemi Kiadó, Kolozsvár 2007.
 - MATUŠKA, P., *A szentgyónás. Út a lelkiismeret tisztaságához és a lélek békéjéhez*, Szent Gellért Kiadó, Budapest 2007.
 - PERCĂ, A., *Teologia morală: sacramentul penitenței: orientări teologice, istorice și pastorale pentru seminariști și preoți*, Sapientia, Iași 2013.
 - ROUILLARD, P., *Storia della penitenza dalle origini ai nostri giorni*, Queriniana, Brescia 2005².
 - SANTANTONI, A., *La penitenza: una pagina di storia antica utile per i nostri giorni*, Elledici, Leumann (TO) 1983.
 - ZADOK, H. J., «Jog, erkölcs, korrupció», *Mozgó világ* 16/12 (1990), 96–100.
 - «Dilemele etice și cadrele de evaluare morală», *CCEA*, in <http://www.ccea.ro/dilemele-etice-si-cadrele-de-evaluare-morala/> [22-9-2017].
 - *La penitenza tra I e II millennio*, in <https://www.libreriadelsanto.it/libri/9788820986490/la-penitenza-tra-i-e-ii-millennio.html> [18-2-2018].
- különböző erkölcssteológiai folyóiratok (Rivista di Teologia Morale, Alfonsianum stb.), illetve olyan folyóiratok, amelyekben erkölcssteológiai írások is találhatóak (Távlatok, Mérleg, Sapienzia, Studia stb.)
 - olyan – más tanulmányok keretében elsajátított – ismeretek, szakkönyvek, gyakorlatfüzetek, amelyek az esettanulmányok elkészítéséhez, az abból fakadó következtetések levonásához adnak segítséget

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- a kiengesztelődés szentségének jobb megismerése, s e szentség tudatosabb gyakorlása
- olyan kompetenciák elsajátítása, amely segítséget, tanácsadást, útmutatást adhat a mindennapi életben felmerülő erkölcsi kérdések megoldásához

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Első vizsgaidőpontban	szóbeli vizsga	50 %
10.5 Szeminárium	szemeszter idején	egyéni munka	50 %
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei:			
<ul style="list-style-type: none"> • a félév közben írt felmérők legalább felének átmenő jeggyel történő teljesítése • a szemináriumi munka teljesítése • a szóbeli vizsgán a legalapvetőbb fogalmak ismerete 			
10.7 A parciális vizsga (félévközi felmérő) ideje és formája			
<ul style="list-style-type: none"> • félév közben, heti rendszerességgel kerül sor egy-egy rövid teszt megírására az előző heti anyagból • a felmérőkön elért jó eredmény mentesíthet az adott részből a szóbeli vizsga alól 			
10.8 Tételsor			
<ul style="list-style-type: none"> • a szóbeli vizsgán használt tételsort a diákok legkésőbb a vizsgaidőszak első napjára fogják megkapni • ez egy 13-16 témakört magába foglaló tételsor • a vizsgán ebből húz a diák kettőt (a felelést saját döntése alapján bármelyik tétellel kezdheti, de a másik tételből is kérdeznek ... szükség esetén bármelyik tételből 			
10.9 A szemináriummal kapcsolatos jelenléti kötelezettségek alóli felmentés követelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • egy, minimum 15 ezer karakter terjedelmű dolgozat elkészítése a szemináriumok témájából (a metodológiai 			

Kitöltés dátuma

2021. április 29.

Előadás felelőse

Orbán Szabolcs

Szeminárium felelőse

Orbán Szabolcs

Az intézeti jóváhagyás dátuma

2021. április 30.

Intézetigazgató

Dr. Oláh Zoltán